



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 247/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť S. K., S. K. a K. K., všetci bytom Č., zastúpených spoločnosťou JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o., N., v mene ktorej koná advokát JUDr. B. M., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Co 3/2012 z 10. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. K., S. K. a K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2013 doručená sťažnosť S. K. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), S. K. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“) a K. K. (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“), všetci bytom Č. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Co 3/2012 z 10. januára 2013.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«... my, sťažovatelia, sme boli ako povinní v rade III., IV., V. účastníkmi exekúcie o zaplatenie 10.191,72 €, ktorú vedie Krajský súd v Bratislave (KS), Justičná pokladnica, pod spis. zn. E 5050004505 a v ktorej došlo k udeleniu poverenia na jej vykonanie súdnemu exekútorovi...

... prvostupňový KS Bratislava uznesením zo dňa 13. 12. 2011 rozhodol tak že, citujeme:

„I. Súd námietky povinného v IV. rade) proti Upovedomeniu o začatí exekúcie vydanému súdnym exekútorom Mgr. M. L., Exekútorský úrad B. pod sp. zn. EX 459/2011 zamieta.

II. Súd exekúciu Krajského súdu v Bratislave vedenú pod sp. zn. Er 5050004505/11 zo dňa 28. 7. 2011 proti povinným: v III. rade) S. K., Č. a v V. rade) K. K., Č. zastavuje.

III. Súd oprávnenému náhradu trov konania v súvislosti so zastavením exekúcie voči povinným v III. rade) a IV. rade) nepriznáva.“

Z dôvodu, že s uznesením prvostupňového KS sme nesúhlasili, podali sme prostredníctvom nášho právneho zástupcu proti nemu odvolanie, v ktorom sme uviedli ako dôvody, pre ktoré sme ho považovali za nesprávne...

Za vadné a nezákonné vo vzťahu k nám - povinným v rade III. až V. považujeme rozhodnutie prvostupňového súdu z dôvodu, že prvostupňový súd pochybil tým, že nedodrжал procesný postup v konaní o nami podaných námietkach v súlade s ust. § 50 ods. 5) EP keď o podaných námietkach najskôr nerozhodol spôsobom tak, či im vyhovuje alebo nie, pretože takýto postup je v konaní o podaných námietkach jedine prípustný a kedy až potom, ako by v konaní o nich rozhodol tak, že im vyhovuje o až po právoplatnosti takéhoto rozhodnutia je možné rozhodnúť o zastavení exekúcie a o náhrade trov konania...

Nad rámec tohto stanoviska ja, povinný v rade IV., považujem rozhodnutie za vadné a nezákonné. Aj keď v odôvodnení rozhodnutia vo veci konajúci súd uvádza, že z titulu

nadobudnutia dedičstva po povinnom - mojom otcovi Ing. S. K., zodpovedám za jeho dlhy do výšky nadobudnutého majetku (§ 470 OZ), teda do výšky 1 636,24 €, toto stanoviska nemôže právne obstať za stavu, kedy som ja ako aj ďalší dedičia, povinní v rade III. a V., pohľadávky veriteľov poručiťa prihlásené do dedičstva po ňom v dedičskom konaní v celom rozsahu poprel a teda na tieto sa ďalej v dedičskom konaní už neprihliadalo. Toto má súd za preukázané aj do spisu zadováženého rozhodnutia OS Čadca 7D 618/2008.

Ak teda dedičské rozhodnutie mňa ani nikoho z dedičov na vysporiadanie dlhov poručiťa (čo aj len do časti nadobudnutého majetku) nezaväzovalo, nie je preukázané priame právne nástupníctvo vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke oprávneného tak, aby už vedené exekúcia voči poručiťovi mohla pokračovať voči mojej osobe ako právnenému nástupcovi a nie je možné teda uplatniť vo vzťahu k vymoženiu čo aj judikovaných pohľadávok poručiťa princíp univerzálnej sukcesie...»

Sťažovatelia vo veci samej navrhujú, aby po prijatí sťažnosti ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo sťažovateľov 1. S. K., 2. S. K., 3. K. K., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Co 3/2012 zo dňa 10.01.2013 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Co 3/2012 zo dňa 10. 01. 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľom 1., 2., 3. trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o. so sídlom v N. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika

ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Sťažovatelia namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Co 3/2012 z 10. januára 2013. Najvyšší súd označeným rozhodnutím odmietol odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. E 50500045055 z 13. decembra 2011, ktorý námietky povinného vo IV. rade zamietol (sťažovateľ v 2. rade) a proti povinnému v III. rade (sťažovateľ v 1. rade) a povinnému v V. rade (sťažovateľka v 3. rade) exekúciu zastavil.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou prípustnosti odvolania proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. E 50500045055 z 13. decembra 2011, čo odôvodnil § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého odvolanie nie je prípustné... ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov. S otázkou prechodu justičnej pohľadávky sa vysporiadal krajský súd v uznesení sp. zn. E 50500045055 z 13. decembra 2011 tiež štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom tak, že argumentoval § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva... za poručiťove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťovou smrťou.

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľov uberala iným smerom ako právny názor najvyššieho súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovatelia nesúhlasia, avšak rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd napadnutým uznesením neporušil sťažovateľmi označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy, a sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov (zrušenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Co 3/2012 z 10. januára 2013, priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2013